

РАННЄ ВТРУЧАННЯ

Послуга раннього втручання – це послуга для сімей з дітьми у віці від народження до чотирьох років, які мають порушення розвитку або в яких існує ризик виникнення таких порушень.

Послуга раннього втручання дозволяє чітко ідентифікувати проблеми щоденного життя сімей, які пов'язані з проблемами розвитку дитини, визначити розвивальні стратегії відповідно до індивідуальних потреб дитини та, базуючись на пріоритетах сім'ї, впровадити разом з батьками ці стратегії в щоденне життя родини.

ДО РОБОТИ З ДИТИНОЮ ТА СІМ'ЄЮ ЗАЛУЧАЄТЬСЯ КОМАНДА ФАХІВЦІВ РІЗНИХ ПРОФІЛІВ

педіатр/невролог/психіатр

фізичний терапевт

спеціальний педагог
(корекційний педагог)

ерготерапевт

психолог (дитячий,
сімейний)

соціальний працівник

логопед/дефектолог

інші спеціалісти відповідно
до визначених потреб дитини
та родини

Для кожної дитини розробляється індивідуальна програма розвитку на основі комплексної оцінки її потреб, сильних сторін та сімейної ситуації.

ЯК ОТРИМАТИ ПОСЛУГУ РАННЬОГО ВТРУЧАННЯ

У разі виникнення сумнівів та з метою своєчасного виявлення можливих порушень розвитку в дитини й оцінювання індивідуальних потреб, батькам або законним представникам дитини необхідно звернутися до закладу охорони здоров'я за місцем проживання або до Інклюзивно-ресурсного центру для проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини.

Самостійне оцінювання розвитку дитини її сім'єю можливо провести за допомогою скринінгу, орієнтовну форму якого наведено в додатку 9 до Методичних рекомендацій щодо впровадження практики надання послуги раннього втручання для забезпечення розвитку дитини, збереження її здоров'я та життя, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України 18 лютого 2021 року № 92.

Також самостійно провести попереднє обстеження дитини батьки можуть за допомогою таблиці для оцінки розвитку дітей «Червоні прапорці» або шляхом використання мобільного додатку «Мій малюк».

ГОЛОВНА МЕТА РАННЬОГО ВТРУЧАННЯ:

максимально розкрити потенціал дитини

запобігти або мінімізувати наслідки
порушень розвитку

підготувати дитину до подальшого
навчання (у садочку, школі) та
соціалізації

надати необхідну підтримку сім'ї

Раннє втручання – це інвестиція в майбутнє дитини та всієї родини!

КЛЮЧОВІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОСЛУГИ РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ

1

ВІКОВИЙ АКЦЕНТ (0–4 РОКИ)

Це період найбільшої пластичності мозку дитини, коли вплив на розвиток є найбільш ефективним. Чим раніше виявлено проблему і розпочато допомогу, тим кращі результати.

2

МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД

До роботи з дитиною та сім'єю залучається команда фахівців різних профілів:

- Педіатр/невролог/психіатр
- Спеціальний педагог (корекційний педагог)
- Психолог (дитячий, сімейний)
- Логопед/дефектолог
- Фізичний терапевт (кінезіотерапевт)
- Ерготерапевт
- Соціальний працівник
- Інші спеціалісти за потребою (сурдопедагог, тифлопедагог тощо).

3

ІНДИВІДУАЛЬНІСТЬ

Для кожної дитини розробляється індивідуальна програма розвитку на основі комплексної оцінки її потреб, сильних сторін та сімейної ситуації.

4

ОРІЄНТАЦІЯ НА СІМ'Ю

Сім'я – це центральна ланка процесу. Фахівці навчають батьків/законних представників стратегіям спілкування, гри та розвитку дитини в домашніх умовах, надають психологічну підтримку, допомагають подолати стрес і прийняти ситуацію, допомагають сім'ї стати ефективними «адвокатами» своєї дитини.

5

ЗОСЕРЕДЖЕНІСТЬ НА ПРИРОДНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Заняття проводяться там, де дитина живе та розвивається: вдома, на дитячому майданчику тощо, а не лише в спеціалізованих закладах. Навчання впроваджується у повсякденні справи та гру.

6

КОМПЛЕКСНІСТЬ

Послуга раннього втручання охоплює усі сфери розвитку дитини:

Фізичний розвиток: моторика (велика та дрібна), здоров'я, сенсорна інтеграція

Когнітивний розвиток: мислення, навчання, вирішення проблем

Мовленнєвий розвиток: сприйняття мови, експресія, спілкування

Соціально-емоційний розвиток: взаємодія з іншими, розпізнавання та вираження емоцій, саморегуляція

Адаптивні навички: самообслуговування (їжа, одяг, гігієна)

Профілактика та мінімізація наслідків: послуга раннього втручання не лише корегує наявні порушення, але й прагне запобігти виникненню вторинних проблем (наприклад, соціальної ізоляції, поведінкових труднощів, відставання у навчанні).

КЛЮЧОВІ НАПРЯМКИ, за якими батьки можуть отримати допомогу

МЕДИЧНІ ПОСЛУГИ
(діагностика, реабілітація)

ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД
(корекційні заняття)

ФІНАНСОВА ДОПОМОГА
(пенсії, пільги)

ПРАВОВА ПІДТРИМКА

ГРУПИ ВЗАЄМОДОПОМОГИ

Раннє втручання – це інвестиція в майбутнє дитини та всієї родини!

НАДАННЯ ПОСЛУГ РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ

січень – червень 2026 року

Чернівецька територіальна громада

на базі державного реабілітаційного закладу
обласного підпорядкування
«Буковинський центр комплексної реабілітації
для дітей з інвалідністю «Особлива дитина»

упродовж січня–червня 2026 року
надано послуги раннього втручання

31 дитині

віком до 4-х років та їх сім'ям

що включали консультацію батьків/опікунів щодо догляду
та організації системи підтримки, сприятливої для розвитку дитини

Мамаївська територіальна громада

на базі комунальної установи
«Центр комплексної реабілітації
для осіб з інвалідністю «Допомога життю»

упродовж січня–червня 2026 року
надано послуги раннього втручання

41 дитині

віком до 4-х років та їх сім'ям

що включали консультацію батьків/опікунів щодо догляду
та організації системи підтримки, сприятливої для розвитку дитини

Послуга раннього втручання спрямована на підтримку розвитку дитини, зміцнення її потенціалу
та надання допомоги родині у створенні найкращих умов для її зростання та благополуччя.